

O B S A H.

Kniha I.

ZÁKLADY SOCIÁLNÍ THEORIE.

Hlava I.

SOCIOLOGICKÁ IDEA.

I. Dějiny sociální teorie.	
1. Společnost	3
2. Věda o společnosti: sociologie. Objektivní výklady. Subjektivní výklady. Charakteristický znak jevů společenských	6
II. Zásady socialní teorie.	
1. Požadavky sociologie: rovnováha energie; vědomí druhové	20
2. Učení o společenském vývoji	22

Hlava II.

OBOR SOCIOLOGIE.

I. Místo sociologie mezi vědami.	
1. Psychologie, sociologie a společenské vědy zvláštní . . .	25
II. Poměr sociologie k psychologii.	
1. Psychologie vědou o asociaci ideí; sociologie vědou o asociaci duchů	28
2. Sociologie vědou o vzájemném přizpůsobení života a jeho okolí	30
III. Sociologie a společenské vědy zvláštní.	
1. Sociologie není souhrnem společenských věd, nýbrž všeobecnou vědou společenskou o společenských prvcích a základních zásadách	31
2. Sociologie základní vědou společenskou	40
IV. Sociologie a vědy abstraktní.	
1. Poměr užitku a závazku k společenským jevům	46
2. Třídění věd	53

*

XVIII

Hlava III.

SOCIOLOGICKÉ METHODY.

I. Methods zkoumání.	
1. Příhodný řád při sociologickém bádání: pozorování a popis; retrospekce a dějiny; výklad — statické a kinetické problémy	61
2. Zásady třídění	71
3. Methods sevšeobecnování	75
4. Methods pověrování	76
II. Poměr methods ke skutečným podmínkám bádání a poučení.	
1. Není sporu mezi specialisací a methodami sociologickými	78

Hlava IV.

SOCIOLOGICKÉ PROBLEMY.

I. Prvotné problémy.	
1. Problemy popisné	83
2. Problemy historické	85
II. Druhotné problémy.	
1. Problemy týkající se společenského pochodu, zákona a příčiny	88

Kniha II.

PRVKY A STRUKTURA SPOLEČNOSTI.

Hlava I.

SPOLEČENSKÁ POPULACE.

I. Aggregace, seskupení.	
1. Faktum aggregace	93
2. Podmínky, jež určují místo a rozsah aggregace	96
3. Energie a rozmnožování	104
4. Genetická aggregace	105
5. Stěhování	106
6. Kongregace	107
7. Příčiny kongregace	110
8. Demotické složení	113
9. Samorostnost.	117
II. Associace, sdružení.	
1. Společenský styk způsobem konfliktu. Prvotné a druhotné konflikty	118
2. Setkání, dojmy nepodobnosti a podobnosti	122

3. Sdělování	126
4. Napodoba a připodobení	127
5. Antagonism a snášenlivost	131
6. Smlouva a vzájemná pomoc	132
7. Hra a slavnost	135
III. Společenská povaha a společenské třídy.	
1. Rysy společenské povahy	141
2. Třídy živoucnostní a osobnostní. Třídy společenské	145
3. Problemy praktické sociologie	152

Hlava II.

SPOLEČENSKÝ DUCH.

I. Společenské vědomí.	
1. Povaha společenského vědomí	153
2. Napodobivá a emocionalní působnost společenského ducha	156
II. Společenská uvědomělost.	
1. Povaha společenské uvědomělosti: diskusse a veřejné mínění	159
2. Tradice	163
3. Normy, zákonníky, politiky idealy, záliby, kreda a »ismy«	168
4. Společenské hodnoty	171
5. Racionální společenský výběr	174

Hlava III.

SPOLEČENSKÉ SLOŽENÍ.

I. Povaha a prvky společenského složení.	
1. Všeobecné znaky společenského složení	177
2. Rodina	178
3. Ethnické a demotické společnosti: tlupa, kmen a národ	182
II. Ethnické společnosti.	
1. Tlum tlup	184
2. Metronymické společnosti	186
3. Patronymické společnosti	191
III. Demotické společnosti.	
1. Obec, okres, stát, národní říše a mezinárodní skupiny	195
IV. Psychologie společenského složení.	
1. Společenské složení vytvorem společenského ducha. Trpění nestejného mezi jednotlivci a netrpění nestejné skupiny mezi skupinami	197

Hlava IV.

SPOLEČENSKÉ ZŘÍZENÍ.

I. Povaha, rozsah a formy společenského zřízení.	
1. Všeobecné znaky společenského zřízení	198

XX

2.	Prvopočátečné formy společenského zřízení ve společnostech živočišných a ethnických	200
3.	Formy sdružení v občanských společnostech	202
II.	Stát.	
1.	Složení, zřízení a funkce státu	204
III.	Dobrovolná sdružení.	
1.	Politické organisace	208
2.	Právní organisace	215
3.	Hospodářské organisace	216
4.	Osvětné organisace	220
IV.	Psychologie společenského zřízení.	
1.	Zdvojení a podřízení funkcí ve společenském zřízení. Ne-trpění nestejněho mezi jednotlivci a trpění nestejněho mezi sdružením	225

Kniha III.

HISTORICKÝ VÝVOJ SPOLEČNOSTI.

Hlava I.

SDRUŽENÍ ZOOGENNÍ.

I.	Pozměna.	
1.	Působnost sdružení na živočišnou organisaci	231
2.	Vědomý výběr činitelem v původu druhů	235
II.	Přežitek.	
1.	ivot ve společnostech nejdůležitějším pomocníkem v boji o život	236
2.	Živočišné sdružení připravovalo cestu lidské společnosti	239

Hlava II.

SDRUŽENÍ ANTHROPOGENNÍ.

I.	Souvislost živočišné a lidské společnosti.	
1.	Otázka souvislosti	241
2.	Parallelismus prvně společnosti s existující společností divošskou	243
3.	Podmínky anthropogenního sdružení	244
4.	Zeměpás, na němž vznikl člověk	246
II.	Vznik lidské povahy.	
1.	Sdružení hlavní přičinou člověkova rozvoje	257
2.	Vznik řeči	258
3.	Lidská povaha rozvinuta řečí. Zvědavost a žádost	259
4.	Člověkova fyzická organisace účinkem jeho duševní činnosti, jež zase byla účinkem sdružení	265

III. Původ plemen.	
1. Nemožnosti v běžných teoriích	267
2. Několik konjunkturalních závěrů	274
3. Dělná hypothese pouze	276
IV. Vývoj společenského ducha.	
1. Hlavní produkt anthropogenického sdružení. Společné vědomí a kmen ideí	277
2. Hospodářské idee	277
3. Právní idee	280
4. Politické idee	281
5. Animistické idee	285
6. Esthetické idee	288
7. Náboženské idee, totemismus	288
8. Tradice	292
9. Lidský duch	294

Hlava III.

SDRUŽENÍ ETHNOGENNÍ.

I. Problemy ethnogenního sdružení.	
1. Společenský duch činí lidskou společnost	296
2. Záhady týkající se původu rodiny, rodu a kmene	297
II. Tlum tlup.	
1. Formy styku a vzájemné pomoci	302
2. Původ rodiny a domácnosti	304
3. Počátky rodu	313
4. Tlupa-rod	315
III. Metronymický kmen a národ.	
1. Podmínky scelení	316
2. Vznik společenského zřízení	318
3. Rozvoj rodiny a hospodářského života a tradice domácnosti	319
4. Rozvoj rodu a jeho soudní funkce a tradice	322
5. Fratrie (bratrstvo) a jeho náboženská funkce a tradice	325
6. Kmen a jeho vojenská funkce a tradice	327
7. Konfederace a její politická funkce a tradice	329
IV. Patronymický kmen a národ.	
1. Přechod od soustavy metronymické k soustavě patronymické	330
2. Změny v náboženství. Čtení předků	335
3. Náboženskovlastnická rodina	337
4. Vznik feudalismu	339
5. Patronymický národ. Král. Ethnos.	342

Hlava IV.

SDRUŽENÍ DEMOGENNÍ.

I. Povaha a stupně civilisace.	
1. Svrchovanost společenského zřízení. Rozsah demogenického sdružení	345

XXII

2. Tři stupně civilisace	345
3. Filosofie dějin	349
II. Vojenskonáboženská civilisace.	
1. Stěhování, dobývání, usazení	356
2. Navrstvení plemen. Nové etnické typy	356
3. Politický vývoj: vytvoření pozitivních zřízení	361
4. Průmyslový vývoj: vzrůst měst, rozvoj obchodu, dělba práce mezi město a venkov	366
5. Přechod od organisace kmenové k občanské	368
6. Nový ideal národa. Národní stát. Činy věku národotvorného	371
III. Svobodně právní civilisace.	
1. Podmínky pokroku	373
2. Pokrovkové a nepokrovkové typy	375
3. Rozvoj svobodně právního zřízení společenského	379
4. Některé reakce liberalismu: romantická rodina následuje po náboženskovoLASTNICKÉ rodině; právo secese; liberalismus umožňuje veliký rozvoj průmyslový	383
IV. Hospodářskomrvná civilisace.	
1. Blahobyt a lidnatost. Malthusovský zákon	384
2. Vývoj složité soustavy demotické	388
3. Vznik demokracie	397
4. Rozdělení společenských funkcí mezi venkov a město	398
5. Útraty pokroku: degenerace, sebevražda, šílenství, poběhlivství a neřest	399
6. Degenerace v společenské organisači: rozklad romantické rodiny, rozvod; rozpojování města: nebezpečí, jímž hrozí civilisace	401
7. Mravní reakce proti degeneraci: rodina mravní. Další rozvoj společenského zřízení	404
8. Mravní typ společnosti	407
V. Fakt a povaha pokroku.	
1. Fase pokroku. Pokrok jako přeměna energie. Pokrok jako rozpjatí druhového vědomí	409

Kniha IV.

SPOLEČENSKÝ POCHOD, JEHO ZÁKON A PŘÍČINA.

Hlava I.

SPOLEČENSKÝ POCHOD : FYSICKÝ.

I. Povaha společenského pochodu.	
1. Vzájemná působnost fysických a duševních příčin	417
2. Společenský vývoj fasi vývoje kosmického	418

II. Fysický pochod ve společnosti.	
1. Společenský vývoj jako rovnováha energie	420
2. Společenská činnost nese se směrem nejmenšího odporu a jest rytmická	424
3. Společenský vývoj jest složitý. Rozrůznění a oddělení .	425
4. Společenský vývoj hybnou rovnováhou	430

Hlava II.

SPOLEČENSKÝ POCHOD : DUŠEVNÍ.

I. Vývoj osobnosti.	
1. Sdružení založené na spolupřítomnosti a na spolučin- nosti	431
2. Osobnost, složený výtvar sdružení	433
3. Duševní determinace	436
4. Úhrnné blaho	440
II. Sdružení volní.	
1. Formy volního spružení	443
2. Součadnost volního sdružení	445
3. Stupně důvěrnosti a určitosti v sdružení	448
4. Rozsah a trvání sdružení. Rozdružení	449
III. Vzájemná závislost společnosti a jednotlivce.	
1. Vliv zřízení na osobnost	452
2. Trvalost sespolčení a soutěže	456

Hlava III.

SPOLEČENSKÝ ZÁKON A SPOLEČENSKÁ PŘÍČINNOST.

I. Zákony společenských jevů.	
1. Dvě třídy sociologických zákonů: zákon napodoby a vý- běru; zákony omezení a přežitku	458
2. Zákony napodoby	458
3. Zákon přednosti ve společenském výběru	459
4. Zákon spojení ve společenském výběru	468
5. Zákon přežitku	472
II. Společenská příčinnost.	
1. Poměr příčinnosti volní a přírodní. Vědecké pojedání pří- rody	477

Hlava IV.

POVAHA A CÍL SPOLEČNOSTI.

I. Konečné pojedání společnosti.	
1. Společnost organizačí k vývoji humanity	482

Seznam spisů	486
Seznam věcný	504